

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 208/21
Luxemburgissa 23.11.2021

Tuomio asiassa C-833/19 P
neuvosto v. Hamas

Unionin tuomioistuin vahvistaa neuvoston toimet, joilla Hamas pysytetään EU:n luettelossa terroristijärjestöistä

Unionin yleisen tuomioistuimen ei olisi tullut kumota Hamasin pysyttämistä kyseisessä luettelossa koskevia toimia sillä perusteella, ettei neuvosto ollut allekirjoittanut kyseisten toimien tapauskohtaisia perusteita niiden saattamiseksi todistusvoimaisiksi

Unionin yleinen tuomioistuin oli 4.9.2019 antamallaan tuomiolla Hamas v. neuvosto¹ kumonnut SEUT 263 artiklaan perustuvan kumoamiskanteen johdosta neljä Euroopan unionin neuvoston vuonna 2018 hyväksymää toimea², joilla Hamas oli pysytetty yhteisen kannan 2001/931/YUTP liitteenä olevassa luettelossa. Hamas oli merkitty luetteloon terroritekoihin sekaantuneena järjestönä, minkä vuoksi siihen kohdistettiin varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistoimia. Unionin yleinen tuomioistuin oli hylännyt seitsemän niistä kahdeksasta kanneperusteesta, joihin Hamas oli vedonnut riitauttaakseen luetteloon merkitsemisensä, mutta kumonnut riidanalaiset toimet siltä osin kuin ne koskivat Hamasia, koska neuvosto ei ollut allekirjoittanut eikä siten saattanut todistusvoimaisiksi kyseisiin toimiin liittyviä perusteita, jotka sisältyivät erillisiin asiakirjoihin. Unionin yleinen tuomioistuin oli tältä osin viitannut SEUT 297 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja neuvoston työjärjestyksen 15 artiklassa³ määrättyyn allekirjoittamisvaatimukseen.

Unionin tuomioistuimen suuri jaosto kumoo unionin yleisen tuomioistuimen 4.9.2019 antaman tuomion. Unionin tuomioistuin katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että neuvoston puheenjohtajan ja pääsihteerin olisi tullut allekirjoittaa riidanalaisten toimien, joihin sisältyi yleiset perustelut, tavoin myös perusteet, jotka koskivat Hamasin pysyttämistä riidanalaisten toimien liitteenä olevissa luetteloissa. Neuvosto oli hyväksynyt kyseiset perusteet samanaikaisesti riidanalaisten toimien kanssa, joihin ne liittyivät erottamattomasti, eikä niiden aitoutta ollut pätevästi kyseenalaistettu.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

¹ Tuomio 4.9.2019, Hamas v. neuvosto ([T-308/18](#)).

² Niitä henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, joihin sovelletaan erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP 2, 3 ja 4 artiklaa, koskevan luettelon ajan tasalle saattamisesta sekä päätöksen (YUTP) 2017/1426 kumoamisesta 21.3.2018 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2018/475 (EUVL 2018, L 79, s. 26); tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/1420 kumoamisesta 21.3.2018 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/468 (EUVL 2018, L 79, s. 7); niitä henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä koskevan luettelon ajantasaistamisesta, joihin sovelletaan erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP 2, 3 ja 4 artiklaa, sekä päätöksen (YUTP) 2018/475 kumoamisesta 30.7.2018 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2018/1084 (EUVL 2018, L 194, s. 144) ja tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/468 kumoamisesta 30.7.2018 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1071 (EUVL 2018, L 194, s. 23).

³ Neuvoston työjärjestyksen 15 artiklassa, jonka otsikko on "Säädösten allekirjoittaminen", määrätään seuraavaa: "Säädökset hyväksyntä istuntoa johtanut puheenjohtaja ja pääsihteeri allekirjoittavat Euroopan parlamentin ja neuvoston tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen hyväksymät samoin kuin neuvoston hyväksymät säädökset. Pääsihteeri voi valtuuttaa pääsihteeristön jonkin pääjohtajan allekirjoittamaan säädökset puolestaan." (Neuvoston työjärjestyksen hyväksymisestä 1.12.2009 annettu neuvoston päätös 2009/937/EU (EUVL 2009, L 325, s. 35)).

Unionin tuomioistuin muistuttaa ensinnäkin, että tuomiosta komissio v. BASF⁴, johon unionin yleinen tuomioistuin nojautui valituksenalaisessa tuomiossa, ilmenee, että se, että toimesta on erityisesti sen antaneen toimielimen puheenjohtajan omakätinen allekirjoitus, on toimen todistusvoimaiseksi saattamista koskeva menetelmä, jonka tarkoituksena on oikeusvarmuuden takaaminen vahvistamalla toimielimen hyväksymä teksti todistusvoimaisilla kielillä. Tällaisen todistusvoimaiseksi saattamisen avulla kiistatilanteissa voidaan varmistaa, että tiedoksi annetut tai julkaistut tekstit täysin vastaavat hyväksyttyä tekstiä ja näin ollen tekstin laatijan tarkoitusta. Vaikka kyseisessä tuomiossa muistutettiin myös siitä, että päätöksen normatiivinen osa ja perustelut muodostavat jakamattoman kokonaisuuden, unionin tuomioistuin huomauttaa, että toisin kuin mainitussa tuomiossa kyseessä olleessa päätöksessä, riidanalaisissa toimissa on ne hyväksyneen toimielimen eli neuvoston puheenjohtajan ja sen pääsihteerin allekirjoitukset. Kyseisiin toimiin, sellaisina kuin ne on julkaistu, sisältyy myös yleiset perustelut. Unionin tuomioistuin toteaa myös, että tuomiossa komissio v. BASF ei ollut kysymys siitä, onko toimen perustelut saatettava kokonaisuudessaan todistusvoimaisiksi omakätisellä allekirjoituksella, kun osa näistä perusteluista on erillisessä asiakirjassa, vaan muun muassa siitä, että päätöksen tekijän hyväksymä päätöksen teksti ei ollut yhdenmukainen saman päätöksen julkaistun ja tiedoksi annetun tekstin kanssa. Näistä eri seikoista seuraa unionin tuomioistuimen mukaan, että tuomiossa komissio v. BASF esitettyjä toteamuksia ei voida soveltaa nyt kyseessä olevassa asiassa.

Unionin tuomioistuin muistuttaa toiseksi oikeuskäytännöstään, jonka mukaan riidanalaisten toimien kaltaiset toimet, joissa säädetään rajoittavista toimenpiteistä, ovat luonteeltaan erityisiä siinä mielessä, että ne ovat samalla sekä yleisesti sovellettavia toimia, jotka on osoitettu yleisellä ja abstraktilla tavalla määriteltyjen vastaanottajien ryhmälle, että useita yksittäistapauksissa tehtyjä päätöksiä, jotka koskevat henkilöitä ja yhteisöjä, joiden nimet mainitaan toimien liitteinä olevissa luetteloissa. SEUT 297 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ilmaistusta säännöstä seuraa, että riidanalaisissa toimissa, jotka ovat muita kuin lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäviä toimia, jotka ovat joko asetuksia tai päätöksiä, joille ei osoiteta vastaanottajaa, on oltava neuvoston puheenjohtajan allekirjoitus, koska ne ovat kyseisessä oikeuskäytännössä tarkoitettujen yleisesti sovellettavien toimien kaltaisia. Siltä osin kuin riidanalaiset toimet ovat luonteeltaan useita yksittäistapauksissa tehtyjä päätöksiä, niihin ei sitä vastoin sovelleta tällaista allekirjoittamisvelvollisuutta vaan ainoastaan SEUT 297 artiklan 2 kohdan kolmannelta alakohdasta johtuvaa tiedoksiantovelvollisuutta. Tämä pätee riidanalaisiin toimiin oheistettuihin ja Hamasille tiedoksi annettuihin perusteisiin, jotka eivät liity näiden toimien yleiseen luonteeseen vaan niiden siihen piirteeseen, jonka osalta ne ovat verrattavissa useisiin yksittäistapauksiin koskeviin päätöksiin. Näin ollen neuvoston puheenjohtajan ei tarvitse allekirjoittaa rajoittavien toimenpiteiden yleiset perustelut sisältävän toimen lisäksi tällaiseen toimeen liittyviä tapauskohtaisia perusteita. Riittää, että nämä perusteet saatetaan asianmukaisesti todistusvoimaisiksi muilla keinoilla.

Unionin tuomioistuimen mukaan neuvoston työjärjestyksen 15 artiklan tulkinta johtaa samaan lopputulokseen. Koska kyseistä artiklaa on tulkittava perussopimusten merkityksellisten määräysten valossa, sitä ei voida tulkita siten, että siinä asetettaisiin kyseisen toimielimen puheenjohtajalle ja pääsihteerille pitemmälle menevä allekirjoittamisvaatimus kuin SEUT 297 artiklan 2 kohdan ensimmäisestä alakohdasta johtuva vaatimus. Unionin tuomioistuin korostaa, että tällaista muodollista allekirjoittamisvelvollisuutta ei voida johtaa myöskään SEUT 296 artiklassa määrätystä perusteluvelvollisuudesta. Perusteluvelvollisuudesta johtuvia vaatimuksia ei pidä sekoittaa vaatimuksiin, jotka koskevat unionin toimen todistusvoimaiseksi saattamista, koska viimeksi mainitun muotomääräyksen noudattaminen on tarkistettava ennen kyseisen toimen tarkistamista muilta osin. Unionin tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että ensimmäinen valitusperuste on perusteltu, ja kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen tuomion.

Koska asia on Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti ratkaisukelpoinen, unionin tuomioistuin toteaa kolmanneksi, että neuvosto on esittänyt asiakirjoja, jotka osoittavat, että kyseiset perusteet oli hyväksytty samanaikaisesti neuvoston puheenjohtajan ja pääsihteerin allekirjoittamien riidanalaisten toimien kanssa, joihin ne oli liitetty erottamattomasti, ja että Hamas ei vetoa mihinkään sellaiseen aihetodisteeseen, joka voisi

⁴ Tuomio 15.6.1994, komissio v. BASF ym. ([C-137/92 P](#)).

kyseenalaistaa sille tiedoksi annettujen perusteiden tekstin täydellisen yhtäpitävyyden neuvoston hyväksymän tekstin kanssa. Koska Hamas ei ole pätevästi kyseenalaistanut perusteiden aitoutta, unionin tuomioistuin hylkää Hamasin nostaman kanteen kokonaisuudessaan.

MUISTUTUS: Euroopan unionin tuomioistuin käsittelee valituksia, joissa haetaan muutosta unionin yleisen tuomioistuimen antamiin tuomioihin ja määräyksiin oikeuskysymyksissä. Lähtökohtaisesti valituksella ei ole lykkäävää vaikutusta. Jos valitus tutkitaan ja hyväksytään, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen. Jos asiassa on mahdollista antaa ratkaisu, unionin tuomioistuin voi tehdä sen. Muussa tapauksessa unionin tuomioistuimen on siirrettävä asia unionin yleiseen tuomioistuimeen, jota sen valituksesta antama ratkaisu sitoo.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127